

In het huidige kraamhok beperken we de bewegingsvrijheid van de zeug om het risico op het doodliggen van biggen zo klein mogelijk te maken. Dit staat in schril contrast met de huisvesting in de dracht, waar de zeugen de laatste jaren steeds meer ruimte en sociaal contact hebben gekregen. De Europese Unie wil vanuit de lidstaten binnen vijf jaar advies hebben over het verbeteren van het welzijn van kraamzeugen. Ook het Praktijkonderzoek zal hier aan bijdragen.

Europabreed aandacht voor loslopende zeugen in kraamhok

Herman Vermeer

Groepshuisvesting van drachtige zeugen is sterk groeiende en vanaf 2013 in heel de EU verplicht. Het verplaatsen van een zeug uit een groep naar een individuele kraambox brengt stress met zich mee. Een langere werpduur met meer doodgeboren en minder vitale biggen kunnen daarvan het gevolg zijn. Anderzijds is de sterfte van biggen in de individuele kraambox het kleinst.

Nestbouwgedrag

Hoogdrachtige zeugen vertonen met name op de laatste dag voor het afbiggen nestbouwgedrag, indien mogelijk. Ze zijn actief op zoek naar een geschikte plek om te werpen, verzamelen nestmateriaal en bouwen een nest. Dit gedrag is nog in onze zeugen aanwezig en is er niet "uitgefokt". Naast rust en een goed klimaat heeft de zeug behoefte aan ruimte en nestmateriaal. Het lijkt erop dat bewegingsvrijheid belangrijker is voor het welzijn dan nestmateriaal in de vorm van stro. In de huidige varkenshouderij wordt hierin niet voorzien. Met name buiten de sector beschouwt men dat als een gemis.

Europese regelgeving

In de Europese regelgeving wordt letterlijk gesproken over een advies voor kraamzeugen dat vóór 2008 in Brussel moet liggen. Het gaat hierbij om de "ontwikkeling van een systeem afgestemd op de behoeften van het dier, waarbij het vrij kan rondlopen zonder extra uitval van biggen". Hier ligt dus een Europees thema dat de onderzoeksinstellingen in de komende jaren op moeten pakken.

Zweden

In Zweden werken de meeste bedrijven al zo'n tien jaar met kraamhokken waarin de zeug losloopt. De biggensterfte ligt er wel 3% hoger dan in Nederland. Ook gebruiken ze een kleine hoeveelheid strooisel die de roosters niet verstopt en met riolering of met een mestschuif afgevoerd kan worden. Wel is het zo dat de hokken minstens 6 m² groot moeten zijn, waarvan 4 m² dichte vloer. In Nederland geeft het (scharrel)onderzoek aan dat voor een goede scheiding van lig- en mestgedrag zo'n 7 m² nodig is.

Europese ontwikkeling

Het is goed dat het bij deze speurtocht naar een ander kraamhok om een Europese ontwikkeling gaat. Dit geeft niet alleen de kans om in het onderzoek de krachten te bundelen, maar voorkomt ook dat de verschillen in concurrentiepositie worden vergroot door nationale verschillen in regelgeving. Dit wil niet zeggen dat een kraamhok voor loslopende zeugen er definitief komt, maar er zal binnen de EU een serieuze poging worden ondernomen om een kraamhok te ontwikkelen dat zowel voor zeug als biggen een verbetering van de leefomstandigheden betekent.